

Φορολογικά Νέα –*Tax Flash*

Η εγκύκλιος αναφορικά με τη φορολογική μεταχείριση του εισοδήματος από μεταβίβαση τίτλων και ολόκληρης επιχείρησης (ΠΟΛ.1032/2015)

Επικοινωνία:

Παπαδημητρίου Δημήτρης

Senior Tax Partner

dpaadimitriou@pdaudit.gr

Μαλιάγκα Ασπασία

Head of Tax

amaliagka@pdaudit.gr

13 Φεβρουαρίου 2015

Με τη νέα εγκύκλιο δόθηκαν διευκρινίσεις για την ορθή εφαρμογή των άρθρων 42 και 43 του νέου Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ΚΦΕ, ν. 4172/2013) περί φορολόγησης της υπεραξίας που προκύπτει από τη μεταβίβαση τίτλων και ολόκληρης επιχείρησης. Παράλληλα, ρυθμίζονται και τα πρακτικά ζητήματα που ανακύπτουν για τις συγκεκριμένες συναλλαγές.

Ειδικότερα:

Έννοια «ολόκληρης επιχείρησης»

- ❖ Διευκρινίζεται ότι από τη ρύθμιση καταλαμβάνεται και η μεταβίβαση ολόκληρης επιχείρησης, δηλαδή η μεταβίβαση του συνόλου των μετοχών και μεριδίων ή μερίδων της, καθώς και η μεταβίβαση ατομικής επιχείρησης ή υποκαταστήματός της.

Έννοια «τίτλων» που καταλαμβάνονται

Μετοχές

- ❖ Διευκρινίζεται ότι στην έννοια την «μετοχών» περιλαμβάνονται τόσο αυτές των ημεδαπών, όσο και εκείνες των αλλοδαπών εταιρειών, καθώς και οι μετοχές των ετερόρρυθμων εταιρειών κατά μετοχές.

Μετοχές και άλλες κινητές αξίες εισηγμένες σε χρηματιστηριακή αγορά

- ❖ Επισημαίνεται ότι στην έννοια των «μετοχών και άλλων κινητών αξιών εισηγμένων σε χρηματιστηριακή αγορά» υπάγεται και οι

τίτλοι παραστατικών δικαιωμάτων κτήσης μετοχών «**warrants**» που αποκτήθηκαν λόγω συμμετοχής στις αυξήσεις κεφαλαίου των τραπεζών «Εθνική Τράπεζα», «Alpha Bank» και «Τράπεζα Πειραιώς».

Μερίδια ή μερίδες σε προσωπικές εταιρείες

- ❖ Διευκρινίζεται ότι στην έννοια των «**μεριδίων ή μερίδων σε προσωπικές εταιρείες**» υπάγονται, πέραν αυτών σε ΟΕ και ΕΕ, και τα μερίδια σε ΕΠΕ, ΙΚΕ, κοινωνίες και αστικές εταιρείες, αλλά και το ποσοστό συμμετοχής σε κοινοπραξία.

Επίσης, διευκρινίζεται ότι υπάγονται και τα μερίδια των **ΟΣΕΚΑ** που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα, σε άλλο κράτος-μέλος της ΕΕ ή σε κράτος ΕΟΧ/ΕΖΕΣ, για τα οποία διευκρινίζεται ότι η υπεραξία που προκύπτει από την μεταβίβαση (εκποίηση) τους απαλλάσσεται του φόρου εισοδήματος, ενώ αντίθετα η υπεραξία που προκύπτει από την εκποίηση μεριδίων ΟΣΕΚΑ εγκατεστημένων σε τρίτες χώρες φορολογείται κανονικά.

Ομολογα

- ❖ Διευκρινίζεται ότι δεν υπάγεται στην έννοια της υπεραξίας από μεταβίβαση **ομολόγων** η διαφορά που τυχόν προκύπτει μεταξύ της ονομαστικής αξίας και της αξίας κτήσης τους κατά την ημερομηνία λήξης τους λόγω απόκτησής τους στη δευτερογενή αγορά.
- ❖ Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι η υπεραξία που προκύπτει από τη μεταβίβαση ημεδαπών **εταιρικών ομολόγων** και εταιρικών ομολόγων που έχουν εκδοθεί από εταιρείες ΕΕ και ΕΟΧ/ΕΖΕΣ **απαλλάσσεται** του φόρου εισοδήματος κατ' εφαρμογή της ειδικής διάταξης του άρθρου 14 παρ. 1 ν. 3156/2003.

Η ρύθμιση αυτή αφορά τόσο τους δικαιούχους φυσικά, όσο και τους δικαιούχους νομικά πρόσωπα και οντότητες.

Παράγωγα

- ❖ Προβλέπεται ότι στην έννοια της υπεραξίας από μεταβίβαση «**παραγώγων**» υπάγεται και η υπεραξία κατά το κλείσιμο θέσης επενδυτή, η οποία προκύπτει κατά τη λήξη ή πριν τη λήξη της σύμβασης.

Απαλλαγή για ορισμένες εισηγμένες μετοχές και άλλες κινητές αξίες

- ❖ Διευκρινίζεται ότι η υπεραξία που προκύπτει από τη μεταβίβαση μετοχών και άλλων κινητών αξιών εισηγμένων σε χρηματιστηριακή αγορά και κτηθέντων **προ της 1.1.2009** απαλλάσσονται σε κάθε περίπτωση του φόρου εισοδήματος.

Αντίθετα, για τίτλους κτηθέντες **από 1.1.2009 και εφεξής** η απαλλαγή ισχύει μόνο αν ο μεταβιβάζων συμμετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας με ποσοστό χαμηλότερο του 0,5%.

Συναφώς, γίνεται δεκτό με την εγκύκλιο ότι για τον προσδιορισμό του κόστους κτήσης θα εφαρμόζεται η FIFO.

Μη συμμετοχή σε αύξηση κεφαλαίου

- ❖ Διευκρινίζεται ότι η μη συμμετοχή εταίρου, μέλους ή μετόχου στην αύξηση του κεφαλαίου οποιασδήποτε εταιρείας δε συνιστά μεταβίβαση τίτλων και συνεπώς δεν τίθεται θέμα φόρου υπεραξίας.

Υποβολή δήλωσης

- ❖ Επισημαίνεται ότι σε αντίθεση με τα ισχύοντα υπό το καθεστώς του ν. 2238/1994, **δεν απαιτείται η υποβολή δήλωσης κατά το χρόνο της μεταβίβασης**, αλλά το σχετικό εισόδημα θα συμπεριληφθεί στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του δικαιούχου φυσικού προσώπου.

Εισφορά τίτλων

- ❖ Προβλέπεται ότι σε περίπτωση εισφορά τίτλων (ημεδαπών ή αλλοδαπών) σε **ημεδαπό** νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, ως τιμή πώλησης λαμβάνεται υπόψη η προσδιοριζόμενη από την Επιτροπή του άρθρου 9 του νόμου για τις ΑΕ ή το τίμημα που αναγράφεται στη σύμβαση μεταβίβασης κατά περίπτωση.

Σε περίπτωση εισφορά τίτλων (ημεδαπών ή αλλοδαπών) σε **αλλοδαπό** νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, ως τιμή πώλησης λαμβάνεται υπόψη η ονομαστική αξία των τίτλων που λαμβάνει ο εισφέρων ως αντάλλαγμα.

Φόρος χρηματιστηριακών συναλλαγών

- ❖ Τονίζεται ότι οι διατάξεις του ν. 2579/1998 και του ν. 2703/1999 περί φόρου χρηματιστηριακών συναλλαγών 2% διατηρούνται σε ισχύ.

Προσδιορισμός υπεραξίας

- ❖ Η εγκύκλιος διευκρινίζει ότι στις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την αγορά ή την πώληση των τίτλων και ως εκ τούτου συμπεριλαμβάνονται στην τιμή κτήσης και στην τιμή πώλησης, περιλαμβάνονται, ενδεικτικά, έξοδα προμήθειας χρηματιστηριακών εταιρειών, μεταβιβαστικά έξοδα ΕΧΑΕ, έξοδα ΧΑ, ο φόρος χρηματιστηριακών συναλλαγών 2% κ.λπ.

- ❖ Περαιτέρω, γίνεται δεκτό ότι, αν οι μεταβιβαζόμενοι τίτλοι έχουν αποκτηθεί από κληρονομιά, δωρεά ή γονική παροχή, ως τιμή κτήσης των τίτλων αυτών θα λαμβάνεται υπόψη ο φόρος που καταβλήθηκε κατά την απόκτησή τους από οποιαδήποτε από τις αιτίες αυτές, αφού κι αυτός περιλαμβάνεται στις δαπάνες εκείνες που συνδέονται άμεσα με την αγορά-απόκτηση των μεταβιβαζόμενων τίτλων και συνεπώς συμπεριλαμβάνονται στην τιμή κτήσης τους.

Η ρύθμιση αυτή ισχύει και για τους δικαιούχους νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες φορολογικούς κατοίκους Ελλάδας ή μη φορολογικούς κατοίκους Ελλάδας, αλλά με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα.

- ❖ Παράλληλα, επισημαίνεται ότι για τον προσδιορισμό του τελικού αποτελέσματος (κέρδους ή ζημίας) από τις μεταβιβάσεις τίτλων συνυπολογίζονται όλες οι φορολογητέες με το άρθρο 42 πράξεις (συναλλαγές) επί όλων των κατηγοριών των υπαγόμενων στη ρύθμιση τίτλων που έχουν πραγματοποιηθεί εντός του ίδιου φορολογικού έτους.

Δικαιούχοι φυσικά πρόσωπα μη φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας

- ❖ Διευκρινίζεται ότι, επειδή η ρύθμιση δε διακρίνει ως προς το υποκείμενο του φόρου, στη διάταξη υπάγεται και το εισόδημα (υπεραξία) που αποκτούν φυσικά πρόσωπα **μη φορολογικοί**

κάτοικοι Ελλάδας από τη μεταβίβαση τίτλων που έχουν εκδοθεί από ημεδαπή επιχείρηση.

Για το σκοπό αυτό, τα πρόσωπα αυτά έχουν υποχρέωση να λάβουν ΑΦΜ και να υποβάλουν (ετήσια) δήλωση φορολογίας εισοδήματος. Ειδικά για τα πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους σε μη συνεργάσιμο κράτος κατά τους όρους του άρθρου 65 ΚΦΕ, η δήλωση υποβάλλεται πριν από την οποιαδήποτε μεταβίβαση και ο φόρος καταβάλλεται εφάπαξ.

Κατ' εξαίρεση, αν είναι σε ισχύ και εφαρμόζεται Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας (ΣΑΔΦ), το σχετικό εισόδημα απαλλάσσεται του φόρου εισοδήματος και δεν υπάρχει υποχρέωση λήψης ΑΦΜ ούτε υποβολής (μηδενικής) δήλωσης.

- Η απαλλαγή ισχύει υπό τον όρο ότι θα υποβληθεί πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας του δικαιούχου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην οικεία ΣΑΔΦ.
- Το πιστοποιητικό αυτό απαιτείται να έχει κατατεθεί στο θεματοφύλακα του δικαιούχου, αφού εκείνος (ο θεματοφύλακας) θα είναι υπόχρεος για την απόδειξη της φορολογικής απαλλαγής έναντι της φορολογικής αρχής.

Δικαιούχοι νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες μη φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας

- ❖ Διευκρινίζεται ότι το εισόδημα (υπεραξία) από μεταβίβαση τίτλων φορολογείται στην Ελλάδα μόνο όταν οι εν λόγω δικαιούχοι διατηρούν στην Ελλάδα μόνιμη εγκατάσταση και το προϊόν της μεταβίβασης μπορεί να αποδοθεί στη μόνιμη εγκατάσταση.

Συνεπώς, η υπεραξία που αποκτούν νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες μη φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας και χωρίς μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα απαλλάσσεται του φόρου εισοδήματος, χωρίς να απαιτείται η υποβολή (μηδενικής) δήλωσης.

Αξία κτήσης στην περίπτωση που δικαιούχοι είναι νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας ή μη φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας, αλλά με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα που τηρούν διπλογραφικά βιβλία

- ❖ Επισημαίνεται ότι στις περιπτώσεις μεταβιβάσεων τίτλων που **έχουν αποκτηθεί πριν την 31.12.2013**, οι οποίες πραγματοποιούνται μετά την 1.1.2015, ως τιμή κτήσης θα λαμβάνεται υπόψη η αξία που εμφανίζεται στα βιβλία κατά την 31.12.2013, δεδομένου ότι η ζημία που προκύπτει από αποτίμηση τίτλων από 1.1.2014 και εφεξής δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων ως μη αντιστοιχούσα σε πραγματική συναλλαγή (κατ' εφαρμογή του άρθρου 22 περ. β' ΚΦΕ).

Για τίτλους που **αποκτώνται από την 1.1.2014** και εφεξής ως τιμή κτήσης λαμβάνεται υπόψη η αρχική τιμή κτήσης τους χωρίς τις μεταγενέστερες αποτιμήσεις τους.

Αυτούσια διανομή τίτλων κατά το στάδιο της εκκαθάρισης

- ❖ Προβλέπεται ότι η αυτούσια διανομή τίτλων στους μετόχους ή εταίρους κατά την εκκαθάριση νομικών προσώπων του άρθρου 45

ΚΦΕ ισοδυναμεί με πώληση και η υπεραξία φορολογείται στο όνομα του υπό εκκαθάριση νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας.

PSI

- ❖ Διευκρινίζεται ότι οι δικαιούχοι τους σχετικής απαλλαγής (κάτοικοι Ελλάδας ή αλλοδαπής) δεν έχουν υποχρέωση υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος μόνο εξ αυτού του λόγου.

Αυτό αφορά και τους δικαιούχους νομικά πρόσωπα και οντότητες που δεν έχουν τη φορολογική τους κατοικία ούτε διατηρούν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα.

Τμηματική καταβολή τιμήματος

- ❖ Προβλέπεται ότι σε περίπτωση που συμφωνείται τμηματική καταβολή του τιμήματος σε επόμενα φορολογικά έτη, η προκύπτουσα υπεραξία φορολογείται κατά το φορολογικό έτος που λαμβάνει χώρα η μεταβίβαση ανεξαρτήτως του χρόνου καταβολής του τιμήματος. Η διευκρίνιση αφορά σε μεταβιβάσεις τόσο από φυσικά, όσο και από νομικά πρόσωπα.

Μετοχές ναυτικής πλοιοκτήτριας εταιρείας

- ❖ Διευκρινίζεται ότι η υπεραξία που προκύπτει από τη μεταβίβαση μετοχών ναυτικής πλοιοκτήτριας εταιρείας απαλλάσσεται του φόρου εισοδήματος, καθόσον η υπεραξία αυτή θεωρείται εισόδημα που αποκτάται στα πλαίσια εκμετάλλευσης του πλοίου και συνεπώς με την επιβολή του φόρου του ν. 27/1975 εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση για το εν λόγω εισόδημα.

Απορρόφηση εταιρείας που κατέχει τίτλους ημεδαπής εταιρείας

- ❖ Τέλος, επισημαίνεται ότι κατά την απορρόφηση εταιρείας που έχει στην κυριότητά της τίτλους (μετοχές ή μερίδια) ημεδαπής εταιρείας από άλλη εταιρεία δεν τίθεται θέμα φορολόγησης της υπεραξίας, δεδομένου ότι η συγχώνευση δε συνεπάγεται κατά το χρόνο της πραγματοποίησής της καμιά φορολογία των υπεραξιών.

DFK Global Accounting Solutions SA
Ανώνυμη εταιρεία παροχής λογιστικών,
φορολογικών & συμβουλευτικών υπηρεσιών
Βασιλίσσης Σοφίας 4 & Λ. Κηφισίας 153
Μαρούσι, 15124
210-7249795
Fax: 210-7212069
Email: info@globalaccounting.gr

Σχετικά με εμάς:

Οι εταιρείες DFK GLOBAL ACCOUNTING SOLUTIONS A.E. και DFK PDAUDIT A.E είναι ανεξάρτητα μέλη της DFK International, που αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα διεθνή δίκτυα εταιρειών παροχής λογιστικών, φορολογικών, ελεγκτικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών, με παρουσία σε περισσότερες από 80 χώρες και 386 γραφεία στις σημαντικότερες διάφορες πόλεις ανά τον κόσμο.

Το προσωπικό των εταιρειών DFK GLOBAL ACCOUNTING SOLUTIONS A.E. και DFK PDAUDIT A.E. αριθμεί πάνω από 65 άτομα και αποτελείται από λογιστές, φοροτεχνούς, φορολογικούς συμβούλους, δικηγόρους και ορκωτούς ελεγκτές, οι περισσότεροι με πολυετή θητεία σε μεγάλες διεθνείς ελεγκτικές εταιρείες, που διακρίνονται για την άριστη τεχνική τους κατάρτιση, την καλή γνώση του αντικείμενου και κυρίως την προσήλωση στην εξυπηρέτηση του πελάτη, με υπηρεσίες υψηλού επιπέδου και ανταγωνιστικές αμοιβές. Το πελατολόγιό μας περιλαμβάνει μεγάλες και μικρομεσαίες βιομηχανικές, ναυτιλιακές, ασφαλιστικές και εμπορικές εταιρείες, εταιρείες παροχής υπηρεσιών, εκμετάλλευσης ακινήτων και θυγατρικές εταιρείες χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, στις οποίες παρέχουμε τις υπηρεσίες μας διαθέτοντας σύγχρονη τεχνολογική υποδομή και διεθνή τεχνογνωσία μέσω της DFK International.

Ορισμένες από τις υψηλού επιπέδου εξειδικευμένες υπηρεσίες που προσφέρουμε με ανταγωνιστικές αμοιβές είναι:

- Φορολογικές και φοροτεχνικές υπηρεσίες
- Υπηρεσίες Οικονομικής Διεύθυνσης
- Λογιστικές υπηρεσίες
- Υπηρεσίες μισθοδοσίας και υποστήριξης ανθρώπινου δυναμικού
- Υπηρεσίες Financial Reporting
- Ελεγκτικές υπηρεσίες (τακτικοί έλεγχοι, κανονιστικοί έλεγχοι, έλεγχοι ειδικού σκοπού, φορολογικά πιστοποιητικά)
- Συμβουλευτικές υπηρεσίες (υπηρεσίες διαχείρισης κινδύνων, εργασίες ανεξάρτητης αξιολόγησης επιχειρήσεων I.B.R)

Παρακαλούμε για περαιτέρω πληροφορίες επισκεφθείτε την ιστοσελίδα www.pd-audit.gr

